

Posudek konzultantky
na rigorózní práci Mgr. Jana Bílka
„Lekce z transatlantického justičního konfliktu: komparativní studie limitů
justiční spolupráce ve vztahu k USA“

Rigorózní práce navazuje na vynikající a zcela ojedinělou diplomovou práci autora, nazvanou „Lekce z evropsko-amerického justičního konfliktu: základní práva a principy jakožto hranice uznání a výkonu cizích rozhodnutí v České republice“. Již ze srovnání názvů obou prací je zřejmé, že autor ve svých úvahách pokročil dále a práci rozšířil. Práce vznikla původně v Německu a když mne autor, kdysi diplomant, oslovil, zda by mohl svých závěrů využít při přípravě diplomové práce na PFUK, byla jsem nejprve na rozpacích: jedná se o téma, které dosud nebylo z tohoto pohledu v české literatuře zpracováno, je to téma nesmírně obtížné i pro zkušeného odborníka. Nakonec jsme se domluvili, jak by měla být práce uvedena, jakým způsobem bude zpracována a na co by se měla zaměřit z hlediska českého práva. V závěru mého hodnocení diplomové práce jsem uvedla, že diplomant by se měl tomuto tématu nadále věnovat. Nově předkládaná práce rigorózní měla tedy dost vysoko nastavenou laťku, autor měl z čeho vycházet a na co navazovat. A je potřebné hned na úvod poznamenat, že jeho záměr se zdařil, autor vzal v úvahu připomínky vznesené k práci diplomové a práci obohatil o další poznatky.

Cílem práce, jak píše autor v Úvodu, je pojednat o naznačeném tématu, tedy sporu americké a evropské jurisprudence ohledně základních institutů justiční spolupráce, v šesti částech, jimž předchází Úvod a po nichž následuje Závěr. Autor se nejprve obecně zabývá tím, co podrobně zkoumal při svém studijním pobytu v Německu: tedy americko-německým justičním konfliktem, získané poznatky se poté snaží tvůrčím způsobem aplikovat na současnou českou praxi, která se té německé v mnoha směrech podobá.

Rigorózní práce je přehledná, je dobře logicky rozčleněna a vhodně systematicky uspořádána. Sestává z šesti hlavních částí, dále podrobně rozčleněných na kapitoly.

Po Úvodu následuje první část, nazvaná „Transatlantický justiční konflikt“, která nejprve uvádí samotný pojem tohoto justičního konfliktu: tvoří jej rozdílné pojetí určitých materiálních a procesních práv a povinností soukromých subjektů především z hlediska civilního procesu a civilní deliktní odpovědnost. Záměrem práce je mimo jiné navrhnout vhodné způsoby rozhodování státních orgánů v případech konfrontace s určitými případy z praxe USA.

Druhá část se plně a podrobně věnuje sporným institutům práva USA. Zvláštní pozornost se zaměřuje na procesní instituty: mezinárodní příslušnost soudů USA, žalobu, dokazování, specifika soudního rozhodování, jakož i na náklady řízení. Autor se poté věnuje otázkám náhrady škody, zejména sporným a často diskutovaným „*punitive damages*“. Tato partie je pro českého čtenáře velmi poučná a autor by ji měl určitě publikovat.

Třetí část se týká již přímo mezinárodního civilního procesního práva: autor zkoumá podobnosti a rozdíly v oblasti uznání a výkonu soudních rozhodnutí v USA, ČR a SRN. Pro nás je samozřejmě cenné srovnání amerického a českého způsobu uznávání cizích rozhodnutí, včetně úvah o možnosti používat jako odpíracího důvodu výhrady veřejného pořádku.

Čtvrtá část uvádí právní pomoc pro řízení před soudy USA, kde je pro nás nezvyklým zejména způsob doručování, ale i dokazování. Pátá část se poměrně stručně vyslovuje ke komunitární dimenzi transatlantického justičního konfliktu.

Práce vyústí v šestou část, nazvanou „*Quod erat faciendum aneb závěrečné teze*“, v níž autor pregnantním způsobem shrnuje poznatky, k nimž dospěla odborná literatura, zejména německá, při konfrontaci s americkým právem, a tyto poznatky převádí do našich českých poměrů a souvislostí. Práce je ukončena stručným Závěrem, v němž se autor vyslovuje především k tomu, jak by měla česká praxe, zejména justiční, přistupovat k institutům amerického práva, které bude potřebné posoudit před českými soudy. Plně s ním souhlasím v tom, že nelze a priori odmítat nároky na náhradu škody pod hlavičkou *punitive damages* apod., je potřebné věc posoudit vždy individuálně.

Při ústní obhajobě by se autor mohl vyjádřit k otázce průniku (*percing the corporate veil*), který se již dostává i do českého práva, odborné literatury i judikatury, byť prozatím nikoli z hlediska doručování.

Rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, autor prokázal samostatnost myšlení, schopnost pracovat s původními prameny i s literaturou, která je nejen zahraniční, ale i česká, s řadou internetových zdrojů. Práci proto plně doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Janu Bílkovi přiznán akademický titul JUDr.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc.

V Praze dne 8.2.2009